

AGENDA LINTEN

KOERSDOCUMENT VOOR KORVEL EN BESTERD

JULI 2023

GEMEENTE TILBURG

WINKELLINTEN

KORVEL
BESTERD

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding Agenda Linten	7
De winkellinten in beeld	8
Visie op de winkellinten	21
KERNOPGAVEN:	
Eigen karakter en identiteit	22
Goede balans in functiemix	26
Verhogen verblijfskwaliteit	32
Mobiliteit en bereikbaarheid	40
Belangrijke randvoorwaarden	46
Colofon	51

VOORWOORD

De winkellinten Korvel en Besterd vormen unieke gebieden in onze stad. Ze maken deel uit van de historische lintenstructuur van Tilburg, vormen belangrijke aanlooproutes naar het centrum en zijn een waardevol onderdeel van het voorzieningenniveau in de stad. De winkellinten hebben onmiskenbare kwaliteiten. Ze hebben cultuurhistorische waarde en zijn economisch van grote betekenis. De linten kennen een diversiteit aan bebouwing, met lokaal geworteld ondernemerschap en een mix aan bewoners. Ze zijn van groot belang voor de leefbaarheid van omliggende buurten en zijn een ontmoetingsplek in de stad. Kortom, er liggen mooie en concrete kansen om deze kwaliteiten de komende jaren te versterken. Maar de linten Korvel en Besterd kennen ook uitdagingen: het mag op de linten groener, aantrekkelijker en veiliger. En hoewel het belang van voorzieningen buiten kijf staat, zoeken we ook naar mogelijkheden voor het toevoegen van woningen.

Tenslotte staan er grote herinrichtingsopgaven gepland voor beide linten, waarvoor we in gezamenlijkheid de uitgangspunten willen vastleggen.

Gemeente Tilburg en Stichting Tilburgse Linten hebben daarom het afgelopen jaar gewerkt aan een gemeenschappelijke koers voor de linten Korvel en Besterd. De Agenda Linten zoals die nu voor u ligt, is tot stand gekomen na een intensief traject met ondernemers, eigenaren, bewoners, ambtenaren en bestuurders. In de Agenda vindt u voor de korte en middellange termijn de activiteiten die partijen op gaan pakken; sommigen al heel concreet, anderen vragen nog om verdere uitwerking. Met de totstandkoming van de Agenda Linten ronden we een fase af, maar geven we ook direct het startsein voor het vervolg. Gelet op de energie en betrokkenheid van iedereen in het voortraject, waarvoor dank, zien we dat vervolg met vertrouwen tegemoet.

INLEIDING AGENDA LINTEN

De winkellinten Korvel en Besterd zijn onderdeel van de lintenstructuur van Tilburg, maar zijn door hun status en dynamiek uniek. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de stad. Je vindt er een leefmilieu dat we in Tilburg weinig hebben en daarom ook willen behouden. Of liever nog: willen versterken. Door de ontwikkeling van de stad gaat de stedelijkheid van de winkellinten verder omhoog. Er komen meer mensen wonen op en achter de linten, wat kansen biedt voor een verdere mix van functies, met meer retail, meer ontmoetingsplekken en meer horeca. Tegelijk willen ondernemers en bewoners het typisch Tilburgse, dorpse en gezellige karakter van de winkelstraten behouden. Het is tijd om met alle betrokken partijen – bewoners, winkeliers, ondernemers, pandeigenaren, ambtenaren en bestuurders – de richting voor de winkellinten voor de komende jaren te bepalen. Zodat we op het goede moment de juiste dingen doen. Er is optimisme over de toekomst van de straten, maar het is ook nodig om keuzes te maken om het toekomstperspectief te borgen. Deze agenda geeft hierbij een houvast.

De Agenda Linten borduurt voort op de in 2013 vastgestelde Structuurvisie Linten en is een

verdieping van het Meerjarenplan Stichting Tilburgse Linten en van de Wijkagenda's Oud-Noord en Zuidwest. Voor Korvel (Zomerstraat, Lieve Vrouweplein, Sint Annaplein, Korvelseweg, Korvelplein, Laarstraat) en Besterd (NS-plein, Besterdring, Besterdplein, Molenbochtstraat) kijken we vijf tot tien jaar vooruit. Welke kansen en uitdagingen liggen er? Hoe kunnen we beleidsopgaven verbinden met actuele thema's op de winkellinten?

Op dit moment gebeurt er heel veel in het gebied en lopen er allerlei projecten en acties, terwijl een overkoepelend, integraal en vooral gezamenlijk plan ontbreekt. De Stichting Tilburgse Linten als belangrijke stakeholder en de gemeente Tilburg nemen daarom samen het voortouw om daar met de Agenda verandering in te brengen. Deze integrale kijk is dan meteen het vertrekpunt voor de herinrichtingsopgaven voor Besterd en Korvel.

Overigens is deze Agenda zoals die nu voor u ligt geen statisch document. Omdat opgaven voor de winkellinten continue veranderen, kan en zal de Agenda ook steeds worden bijgesteld. We houden de Agenda actueel in onderling overleg.

DE WINKELLINTEN IN BEELD

We hebben het in deze Agenda over de winkellinten Korvel en Besterd. In veel opzichten lijken ze op elkaar; het zijn beide aanloopstraten van en naar de binnenstad en ze verbinden het centrum met andere delen van de stad zoals Het Laar, Stappegoor of de Spoorzone en het Museumkwartier. Ook werken de winkellinten Korvel en Besterd sinds 2012 samen onder de vlag van de Stichting Tilburgse Linten (STL). Maar de beide linten hebben ook ieder een eigen identiteit en eigenheid. De straten verschillen qua winkelaanbod en als je kijkt naar de inrichting van het openbaar gebied dan zien Korvel en Besterd er wezenlijk anders uit. In deze Agenda gaat het soms over dé winkellinten en soms specifiek over Korvel, dan wel Besterd.

WAT VOOR EEN SOORT GEBIED IS HET? WIE WONEN ER?

Beide winkellinten liggen in de oude stad. De woningdichtheid is hier hoog. Veel smalle straten, volop pleintjes en allerlei soorten woningen. Het zijn heel heterogene wijken; veel mensen met verschillende leefstijlen wonen naast of boven elkaar. Wat opvalt: de bewoner van de

oude stad is met een hoog aandeel tussen 25 en 40 jaar relatief jong en vaak alleenstaand. Dat hangt samen met de grote hoeveelheid appartementen en particuliere kamerverhuur. Het aandeel kamerverhuurpanden is met 11% hoog, terwijl dit in Tilburg gemiddeld rond de 3% ligt. Tegelijkertijd zijn er relatief veel koopwoningen en juist wat minder sociale huur. Op de linten zelf

VEEL MENSEN MET VERSCHILLENDE LEEFSTIJLEN WONEN NAAST OF BOVEN ELKAAR.

is het percentage particuliere huurwoningen bijna vier keer hoger dan gemiddeld in Tilburg. Grondgebonden woningen en (middel)dure appartementen zijn minder sterk vertegenwoordigd. Daardoor zijn er minder doorstroommogelijkheden voor

mensen die in de wijk willen blijven wonen. Nu vertrekken veel doorstromers uit de wijk.

Inzoomend op de bewoners in de wijken rondom de linten, dan zijn zij - vergeleken met het Tilburgs gemiddelde - minder tevreden over de uitstraling van woningen en woonomgeving. Ook groen- en speelvoorzieningen scoren lager en bewoners ervaren meer last van zwerfafval. Verder wordt de betrokkenheid van bewoners bij de buurt lager gewaardeerd, ervaart men meer overlast en vindt

men de ontwikkeling van de buurt negatiever dan gemiddeld. Over het voorzieningenniveau zijn bewoners juist tevreden. Dat is ongetwijfeld mede op het conto te schrijven van de aanwezige bedrijvigheid op de linten. (bron: Lemon 2021).

TILBURGS DNA

Het DNA van Tilburg wordt door Marketing Tilburg omschreven als Sociaal X Experimenteel = Creatie. Dit past goed bij de Tilburgse linten:

- **Sociaal:** onze Tilburgse ondernemers werken aan de linten en wonen in de stad of zelfs aan het Lint. Zij zijn betrokken bij hun stad. Door de centrale ligging in de oude stad spelen de linten ook een sociaal maatschappelijke rol. Hier ontmoeten de wijkbewoners elkaar en wordt lief en leed gedeeld. In de activiteiten en evenementen keert ook het sociale karakter terug, denk aan Kunst in de kijker, Mundial, Koningsdag Korvel, Paasactie in samenwerking met Quiet, opschoonacties.
- **Experimenteel:** door de lagere huren en kleinere panden zien we op de linten startend ondernemerschap en bijzonder concepten. Ook is er plaats voor kunst in de openbare ruimte. En altijd in samenwerking met lokale kunstenaars.
- **Creatie:** deze ontstaat vanzelf door de combinatie van sociaal en experimenteel. Maar zit ook in het DNA van de ondernemers en besturen. Zij zijn actief, betrokken en komen zelf met plannen en ideeën voor verbetering van het gebied.

RETAIL

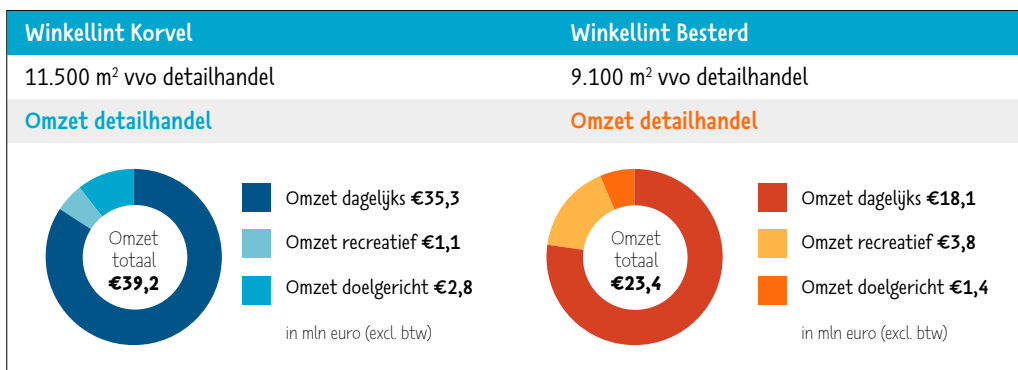
De winkellinten hebben een heel eigen en specifiek profiel. Vooral de functiemix en de ligging tegen de binnenstad aan is opvallend. Winkelen, horeca, diensten, sociaal-maatschappelijke voorzieningen, wonen; je komt het aan de linten allemaal tegen. Omdat zij wezenlijk anders zijn dan de binnenstad en andere wijkwinkelgebieden worden de linten in het gemeentelijk Detailhandelsbeleid dan ook als apart type winkelgebied benoemd.

Je ziet er minder winkels die bij landelijke ketens horen en juist meer speciaalzaken, vaak van Tilburgse ondernemers. Door de wat lagere huren, met name ten opzichte van de binnenstad, zijn er voor ondernemers die net gaan starten of iets willen uitproberen meer mogelijkheden. De leegstand aan de winkellinten is relatief beperkt. Wel hebben ondernemers te maken met de toenemende concurrentie van online winkelen, de nasleep van Corona en de stijgende inkoop- en energiekosten.

Op de linten kunnen klanten terecht voor dagelijkse boodschappen, voor recreatief winkelen en voor doelgericht winkelen bij speciaalzaken. Onderstaand is de verdeling over de verschillende branches te zien en de verschillen in omzet.

	Korvel	Besterd
Winkels recreatief (mode, hobby, kado)	10	20
Winkels dagelijks (eten en drinken, drogist)	19	24
Winkels doelgericht (wonen, 2 ^{de} hands, electra)	24	13
Horeca	23	21
Dienstverlening	14	15
Gezondheid	6	8
Beauty	12	4
Kapsalons	9	13
Overig	7	4
Leegstand	6	4
Totaal	130	126

Bron: Eigen opname Stichting Tilburgse Linten, juni 2023

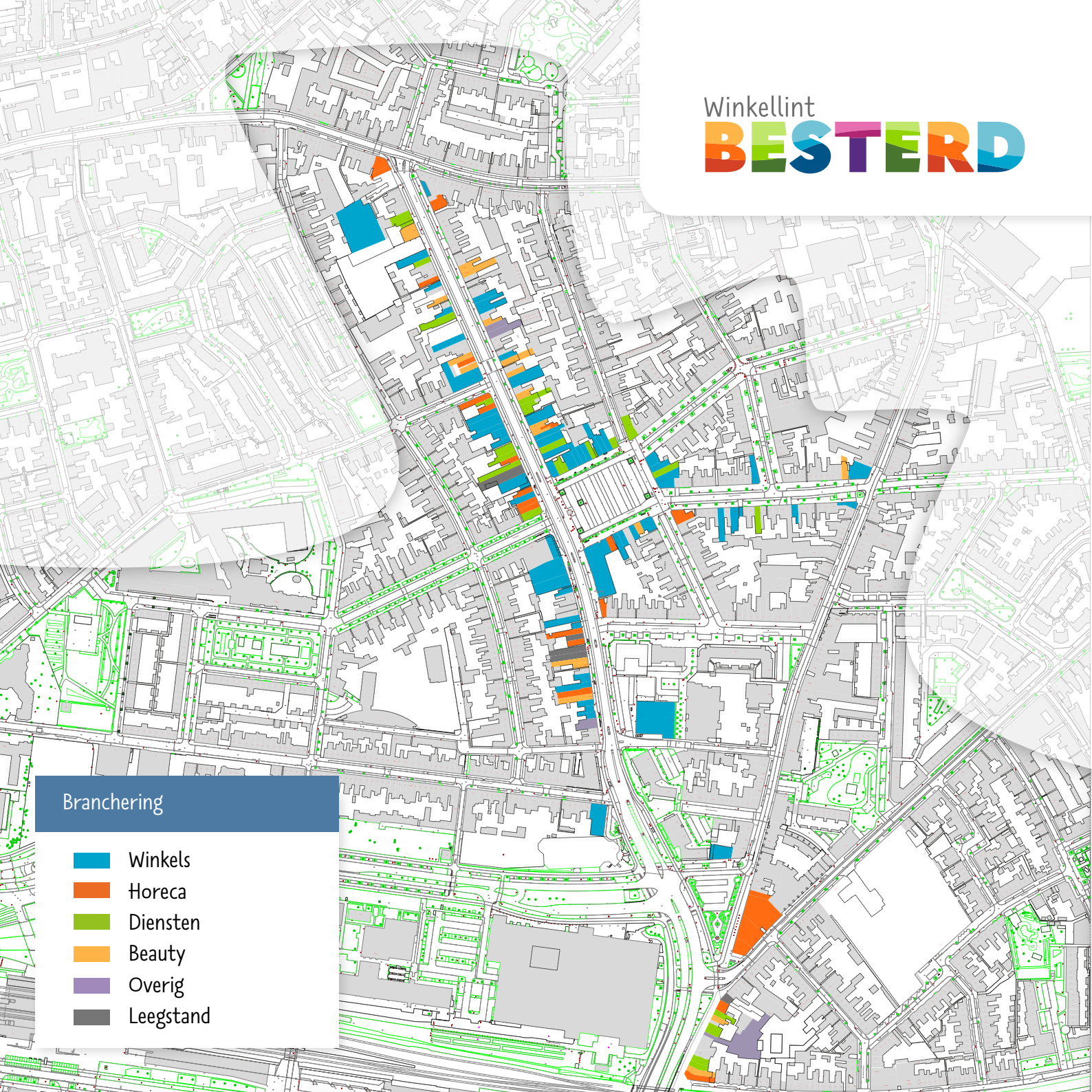

Bron: Koopstromenonderzoek 2021 (Noot: indicatief ivm beperkt aantal waarnemingen)

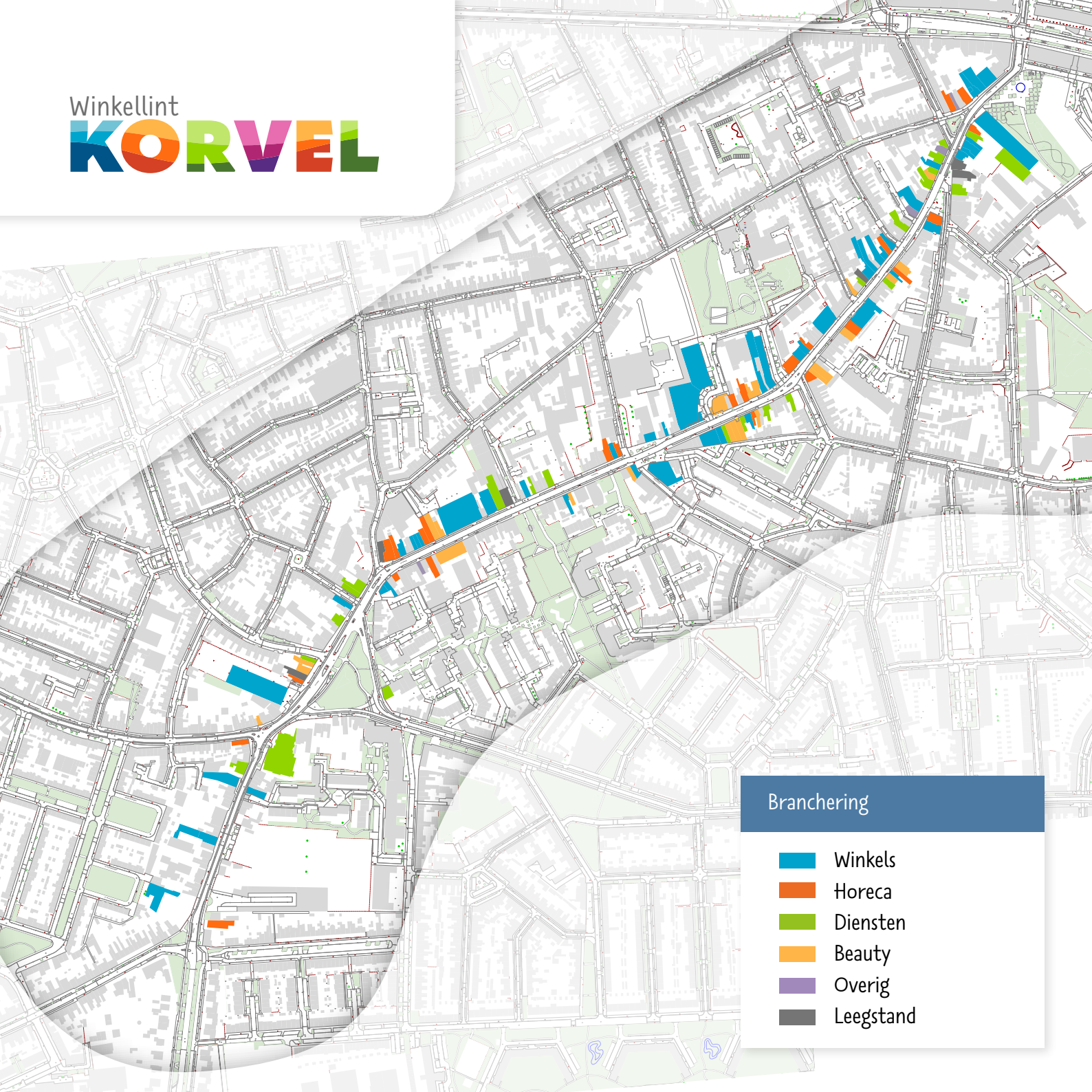
Branchering

- Winkels
- Horeca
- Diensten
- Beauty
- Overig
- Leegstand

Winkellint

KORVEL

Branchering

- Winkels
- Horeca
- Diensten
- Beauty
- Overig
- Leegstand

HORECA

Horeca draagt bij aan een gezellig en aantrekkelijk winkellint. Ook nu al. De ervaring leert dat met name wijkbewoners van de horeca gebruik maken. Hier kijk je niet gek op als je spontaan je burens tegenkomt bij café Berlijn.

Er is een ruim maar eenzijdig horeca aanbod, hoofdzakelijk gericht op afhaal en bezorgen en pas later op de dag geopend. We missen aanbod van daghoreca/terras en restaurant, juist ter versterking van de winkelfunctie, de levendigheid overdag en om de verblijfsduur in het gebied te verlengen. Ook liggen de zaken verspreid langs de linten. In de nieuwe Horecavisie (vastgesteld februari '23) is het perspectief voor de linten benoemd, er komt ruimte voor nieuwe horeca, met name gericht op de dagfunctie.

BEREIKBAARHEID

De goede bereikbaarheid en het parkeren voor de deur is een belangrijk 'Unique Selling Point' voor de linten. Daarnaast zijn beide linten ook verbindingsstraten in de oude stad en aanrijroutes richting centrum. Het zijn drukke straten met veel verkeer. Het is vaak lastig om veilig over te steken. Fietsers hebben op de Besterdring een eigen fietsstrook, op de Korvelseweg rijden de fietsers op de rijbaan. Die rijbaan is op dit moment ingericht als 50 km/u weg, met de intentie om daar 30 km/u van te maken. Op de Besterdring zijn in maart 2023 tijdelijke verkeersmaatregelen genomen ter verbetering

van de verkeersveiligheid, vooruitlopend op de herinrichting. De cityring wordt de komende jaren heringericht naar parkring, 1 rijbaan met 30 km/uur, een vrijliggend fietspad en meer groen. Het doel hiervan is minder doorgaand autoverkeer door de binnenstad. Dit heeft effect op de omvang en verdeling van de verkeersstromen in de stad en dus op de linten.

Stichting Tilburgse Linten heeft in 2023 bureau Ginder onderzoek laten doen naar het belang van de autobereikbaarheid en parkeren voor de linten. De conclusie is dat door de specifieke kenmerken van de linten - langgerekt, versnipperd aanbod, dagelijkse voorzieningen en specialistisch aanbod met regionale trekkracht - een goede autobereikbaarheid en parkeren in de straat van groot belang zijn en blijven.

Daarbij moet aandacht zijn voor een goede mix van de diverse vormen van vervoer; autoverkeer, openbaar vervoer en langzaam verkeer en de inpassing van groen op straat. In vergelijkbare winkelstraten leidt een dergelijke aanpak van de openbare ruimte, in combinatie met behoud van autobereikbaarheid en parkeren in de straat, tot sterkere en aantrekkelijke gebieden met een goed ondernemersklimaat.

CULTUURHISTORIE

De historische lintenstructuur in Tilburg en de hierin aanwezige kwaliteiten zijn uniek en verdienen om deze reden bijzondere aandacht, óók op de winkellinten. De aantrekkelijkheid van een woon- of winkelgebied wordt groter als historische elementen mede de sfeer bepalen, hier liggen kansen voor de linten.

DE BELEVING OP STRAAT

Vanuit een stedenbouwkundige blik kenmerkt de Korvelseweg zich als een lint met een grote afwisseling in bebouwing. Er zijn open ruimtes aan het lint en parken áchter het lint. De Besterd is wat rationeler en meer planmatig van opzet. De variatie aan bebouwing is kleiner, er is een groot plein (Besterdplein), maar minder groen in de straat of directe omgeving. Wat betreft de openbare ruimte is er op beide linten sprake van een veroudering van het openbaar gebied. Schoonhouden is hierdoor lastig, en er is veel sprake van zwerfafval. Het gedrag van de bezoeker, allerlei maatschappelijke ontwikkelingen en het feit dat we aan de randen van het centrum steeds meer grootstedelijke problematiek tegenkomen, is een uitdaging voor de winkellinten. Er zijn klachten te horen dat men zich minder veilig voelt: een verschraling van het winkelaanbod, verkeersgedrag, overlast van personen en een groot verloop van bewoners. Verschillende panden zien er slecht onderhouden

en soms verloederd uit, ook dat heeft z'n weerslag op hoe prettig en veilig mensen zich op de winkellinten voelen. Niet overal is het verblijfsklimaat zoals we graag zouden willen. Daar ligt een uitdaging. Sterker nog: het is een noodzakelijke randvoorwaarde.

IEDER WINKELLINT Z'N EIGEN SFEER

In deze Agenda willen we alle thema's in samenhang bekijken. De samenwerkende ondernemers hebben dat eigen karakter verwoord in twee zogeheten manifesten, ieder met een eigen sfeer en DNA.

Winkellint **KORVEL**

Op Korvel zie, beleef en proef je de wereld. Korvel is de kleurrijke toegangspoort van Tilburg, levendig en groen. Winkeliers, ondernemers, huishoudens, ouderen, jongeren, armeren, rijkere uit de hele wereld zijn op Korvel neergestreken en vieren op alle mogelijke manieren het kleurrijke feest van de diversiteit. Samen op Korvel.

Op Korvel weet je: hier is de stad, dit is de wereld. Geen bekrompen vooroordelen, hier is iedereen welkom, hier voelt iedereen zich thuis. Vroeger marcheerden hier Napoleon's soldaten, vroeger wandelden hier Vincent van Gogh en zijn vrienden, vroeger waren hier textielateliers, rookten hier de schoorstenen van kleine fabriekjes en liepen hier minderbroeders op hun blote voeten, prevelend denkend aan het hogere. En nu? Nu is die levendige, wereldse, kom-maar, doe-maar, probeer-maar sfeer nog steeds zichtbaar. Hier klopt het hart, hier voel je de emotie.

Doe mee! Kom korvelen! Op Korvel is van alles te doen, te zien, te horen, te proeven, te ervaren en uit te proberen. Dit is het eigenzinnige centrum van Tilburg, waar alles kan en iedereen welkom is. Wonen, werken, winkelen, ondernemen, uitrusten, eten, drinken, gezelligheid.

Kom Korvelen!

Winkellint **BESTERD**

Een goed bereikbaar, veelzijdig winkelgebied, waar je aan de klink van de deur kunt parkeren bij een van de meer dan honderd zaken.

Een winkelcentrum met een open dak, een straat, een plein, een lint, een toegangsweg: een winkelgebied waar sinds jaar en dag bedrijvigheid heerst, waar winkeliers uit passie het beste aanbieden wat in hun mogelijkheden ligt.

D'n Besterd is een verzameling laagdrempelige speciaalzaken, waar iedere klant volop aandacht krijgt. Geen poespas, geen eendagsvliegen. Vertrouwdheid, rust, eerlijkheid, daar gaat het om. Vakmanschap, meesterschap, aandachtzaamheid. Ook al ben je er nog nooit geweest, je voelt je er onmiddellijk thuis. D'n Besterd is een grote familie, waar iedereen welkom is. Winkels zijn broers en zussen die graag naar elkaar verwijzen.

Op D'n Besterd kom je voor de betere boodschap, voor je moeilijke vraag, voor de persoonlijke aandacht. Alles is beter op D'n Besterd. Een authentieke dorpsstraat in een modern stadscentrum, waar vind je dat nog?

Het beste winkel je op d'n Besterd!

BEWONERS PRATEN MEE OVER DE AGENDA

Wie een goed beeld wil krijgen van de stand van zaken van de winkellinten, kan en wil niet om de meningen van bewoners heen. We wilden heel graag weten: wat gaat er goed, wat kan er beter? En waar hebben bewoners behoefte aan? Bijvoorbeeld als het gaat over het winkelen en wonen op de Besterd en op Korvel. Of kijkend naar de inrichting van de straat en de omgeving. Daarom zijn er zogeheten 'goede gesprekken' gevoerd met een flinke groep bewoners. De woordwolken laten zien wat er zoal is langsgelopen aan positieve zaken en verbeterpunten.

Opvallend is dat veel mensen positief zijn over de gezelligheid, de levendigheid en het diverse winkelaanbod 'dichtbij huis'. Bewoners maken zich zorgen over de verkeersveiligheid, parkeeroverlast en afval op straat. Ook vinden zij het belangrijk dat er meer groen komt.

POSITIEF

NEGATIEF

VEILIG?

En voelen bezoekers zich veilig? Onlangs is er door een stagiair van Avans Hogescholen onderzoek gedaan naar het veiligheidsgevoel bij bezoekers van de linten. Het overgrote deel van de bezoekers voelt zich op z'n gemak, zeker overdag. Het onveiligheidsgevoel heeft vooral met het verkeer te maken. De straten worden ervaren als onveilig, vooral voor fietsers en voetgangers. Mensen vermijden daarom soms zelfs de winkellinten. Verkeersmaatregelen als het terugbrengen van de maximumsnelheid naar 30 km/u en het aanleggen van drempels worden genoemd als opties.

Verder voelen sommigen mensen zich niet veilig door de overlast van zwervers en de zichtbare verloedering van de straten. Meer zichtbaar toezicht en de aanpak van verloederde panden en zwerfafval worden het meest genoemd als mogelijke oplossingen.

STERKE EN ZWAKKE PUNTEN

De meningen en ideeën van bewoners en bezoekers komen grotendeels overeen met de al eerder genoemde sterke en zwakke kanten in het geschetste beeld van de winkellinten. In een zogeheten SWOT-analyse komt alles overzichtelijk samen.

STERK

- Unieke profiel van de linten: ruimte voor startend ondernemerschap, kleinschalige ondernemers, specialisten
- Wijkverzorgend en wijkoverstijgend
- Goede autobereikbaarheid met parkeren voor de deur
- Historisch en werelds karakter Korvel
- Sterke buurtbinding en warenmarkt als trekker Besterd
- Weinig leegstand
- Ligging in de wijk, tegen de binnenstad
- Krachtige samenwerking ondernemers en pandeigenaren met lintenmanager

KANS

- Toevoegen van (dag)horecaconcepten, aantrekken van startend ondernemerschap, broedplaatsfunctie
- Vergroten verblijfskwaliteit, vergroenen, 30 km/uur zone: aanpak openbare ruimte Besterd en Korvel
- Invoering zero-emissie-zone binnen de ringbanen heeft een positief effect op de leefbaarheid (luchtkwaliteit en geluid)
- Woningbouwlocaties in de directe omgeving
- Ontwikkeling beeldbepalende locaties: Louis Bouwmeesterplein, Blauwe Gebouw, Rode Kruisgebouw, Observantenhof
- Concentreren van retail op de winkellinten opnemen in omgevingsplan

ZWAK

- Veiligheidsgevoel/beleving door verkeersdrukte, vermoedens van ondermijning, overlast op straat
- Beperkte ruimte voor langzaam verkeer (fietsers, voetgangers)
- Toename eenzijdig aanbod (kappers, fastfood)
- Beperkt aanbod daghoreca
- Algemene uitstraling en verblijfskwaliteit (verloederd vastgoed, graffiti, zwerfvuil)
- Verbinding binnenstad-linten
- Matige betrokkenheid van sommige ondernemers/pandeigenaren

BEDREIGING

- Toenemende concurrentie door oa. online winkelen
- Afname winkelfunctie / bedrijvigheid zorgt voor leegstand en daling leefbaarheid
- Onderhoud openbare ruimte en vastgoed
- Bereikbaarheid door veelheid aan wegwerkzaamheden in de stad en aanpassingen in de verkeerscirculatie
- Op piekmomenten is er weinig parkeercapaciteit
- Te weinig aandacht voor en inzet op veiligheid
- Naweëen coronacrisis en kostencrisis 2022 op continuïteit ondernemerschap

VISIE OP DE WINKELLINTEN

Het is er gezellig, je bent er op je gemak. Als winkelier kun je prettig ondernemen, als bewoner kun er je terecht voor al je boodschappen, een hapje en drankje en als bezoeker ervaar je verblijfskwaliteit en wil je terugkomen. Dat lijkt het ideaalplaatje, maar is vooral de concrete stip op de horizon. De winkellinten zijn flink ambitieus. En in een stad die de winkellinten ook echt niet wil missen om hun unieke karakter is deze ambitie terecht. De winkellinten leveren een belangrijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de stad als geheel.

Alle ambities komen samen in een heldere en breed gedragen doelstelling:

VERSTERKEN ECONOMISCHE KRACHT EN TOEKOMSTBESTENDIGHEID VAN DE TILBURGSE LINTEN KORVEL EN BESTERD.

Dat doel willen we als ondernemers, pandeigenaren, bewoners en gemeente in nauwe onderlinge samenwerking bereiken. Daarbij maken we keuzes en zetten we vervolgstappen door het initiëren en ondernemen van concrete activiteiten. Die vallen onder vijf Kernopgaven. In deze Agenda Linten staan ze op papier. Duidelijk wordt hoe we de gekozen doelstelling de komende jaren gaan realiseren.

KERNOPGAVEN: DE PIJLERS VAN DE AGENDA LINTEN

1. Eigen karakter en identiteit versterken en beter duidelijk maken naar de 'buitenwereld'
2. Goede balans vinden in de functiemix: wat is de plek, het aandeel en het perspectief voor detailhandel, wonen, horeca en publieksaantrekende functies/bedrijvigheid?
3. Verhogen van de verblijfskwaliteit; het gaat dan om de kwaliteit van de openbare ruimte, het groen en het vastgoed
4. Keuzes maken aangaande mobiliteit, bereikbaarheid en parkeren
5. Gezamenlijk blijven werken aan de randvoorwaarden: a) schoon, heel en verbeteren veiligheid(sgevoel), b) continueren van de samenwerking en c) aandacht voor duurzaamheid

ACTIVITEITEN

De kernopgaven werken we uit in concrete activiteiten. We benoemen de trekker, planning en dekking. Ook maken we bij elke activiteit onderscheid tussen punten die we gewoon gaan doen, punten die we moeten regelen en bestuurlijk over laten beslissen en punten die we eerst moeten (laten) uitzoeken.

EIGEN KARAKTER EN IDENTITEIT

Versterken en uitdragen naar de 'buitenwereld'

De winkellinten zijn uniek en wezenlijk anders dan het centrum en de winkelcentra in de wijken. Dat is een kracht, een sterk punt dat we goed moeten uitdragen. Een stevig en herkenbaar profiel met een menging van wonen, winkels, bedrijven en diensten helpt immers bij het succesvol aantrekken van klanten, nieuwe ondernemers en nieuwe bewoners en maakt daarmee de linten meer toekomstbestendig.

De opgave die er nu ligt, is tweeledig. Het eigen karakter willen we verder versterken. De linten zijn bijvoorbeeld goed in speciaalzaken van kleinere ondernemers; het aanbod van speciaalzaken en bijzondere bedrijven zou verder omhoog kunnen. Ten tweede willen we dat eigen karakter meer en beter uitdragen. 'Onbekend maakt Onbemind' is het spreekwoord, we willen juist het tegenovergestelde bereiken.

Ambitie

De winkellinten van de toekomst zijn een sterk

merk. Ze bieden een aanbod en sfeer waar mensen bewust op af komen. Als Tilburger weet je wat je aan de linten hebt, wat je er kunt halen. Je komt er voor heel specifieke boodschappen, maar ook voor de gezelligheid. Soms moet je op Korvel zijn, een andere keer juist op de Besterd. Overal is parkeren van de auto vlakbij mogelijk, maar ook op de fiets of te voet zijn de linten makkelijk bereikbaar.

**DE LINTEN ZIJN
TYPISCH TILBURGSE STRATEN,
MIDDEN IN DE STAD MET EEN
DORPS KARAKTER EN EIGEN
IDENTITEIT**

Startende ondernemers hebben de Tilburgse winkellinten op hun lijstje staan. Ze kennen het als een plek om te experimenteren, als een broedplaats. Waar ook daadwerkelijk ruimte is voor starters en doorgroeiers.

De winkellinten trekken samen op, maar hebben elk toch hun eigen karakter. Die gezamenlijkheid zie je terug in de communicatie en marketing. Als Tilburger kom je de winkellinten overal tegen. Er zijn aansprekende acties en opvallende evenementen. Campagne-uitingen zijn vaak letterlijk op straat zichtbaar. Niemand kan om de winkellinten heen.

1

Eigen karakter en identiteit versterken

1

BEHOUD CULTUURHISTORIE / DORPSE - TILBURGSE KARAKTER

We willen de kwaliteit van het gevelbeeld behouden en het divers karakter van de winkellinten versterken. Het gaat om behoud van karakteristieke panden en het meer tot z'n recht te laten komen van historische panden.

In het nieuwe Omgevingsplan willen we criteria vastleggen hoe we deze panden kunnen beschermen, met als mogelijke grondslag de te actualiseren Structuurvisie Linten. Vooruitlopend daarop willen we uitzoeken hoe we panden langs de winkellinten alvast een bepaalde 'beschermde' status kunnen geven, hetgeen straks in het Omgevingsplan kan worden opgenomen.

Trekker / Eigenaar
Gemeente - Ruimte

Status/Tijdsplanning
Afhankelijk van roadmap
Omgevingsplan

Dekking
Nee, uren opnemen in jaarplan
Ruimte

UITZOEKEN

2

HISTORIE WINKELLINTEN MEER TASTBAAR EN ZICHTBAAR MAKEN

Zichtbaar maken van de geschiedenis van de linten door referenties naar vroeger in het straatbeeld op te nemen. Op Korvel: Van Gogh en het textielverleden. Op de Besterd: het Rode Kruisgebouw, relatie Spoorzone, kiosk, markt.

Trekker / Eigenaar
Stichting Tilburgse Linten (STL) /
Marketing Tilburg

Status/Tijdsplanning
Als kansen zich aandienen

Dekking
Ja, onderdeel begroting linten

DOEN

3

BEELDMERK / MANIFEST ZICHTBAAR OP STRAAT

Blijvend uitdragen van de huidige identiteit, zoals verwoord in de beide manifesten. Bijvoorbeeld zoals de tekst op het pand van de Jumbo (Korvel) of de tijdelijke bouwschutting op de Besterd.

Trekker / Eigenaar
STL

Status/Tijdsplanning
Als kansen zich aandienen

Dekking
Ja, onderdeel begroting linten

DOEN

4

GEZAMENLIJKE COMMUNICATIE- EN MARKETINGSTRATEGIE

We maken een communicatiestrategie passend bij doelgroepen en bij de kracht van het gebied. Zo dragen we identiteit en imago beter uit naar bewoners, klanten en potentiële bezoekers.

Trekker / Eigenaar
STL / Marketing Tilburg

Status/Tijdsplanning
Loopt

Dekking
Ja, onderdeel begroting linten

DOEN

5

EVENEMENTEN EN ACTIVITEITEN SLUITEN AAN OP IDENTITEIT

Uitgangspunt is dat alle activiteiten die we doen aansluiten bij de identiteit van de linten en daarmee die identiteit verder versterken. Voorbeelden zijn wereldse evenementen op Korvel (Mundial, Koningsdag, Halloween) en wijk-evenementen op de Besterd (BesterdMijl, Kunst in de Kijker)

Trekker / Eigenaar
Korvel Vooruit
Winkellint Besterd

Status/Tijdsplanning
Loopt

Dekking
Ja, onderdeel begroting Evenementen

DOEN

6

ROUTING/BEBORDING NAAR WINKELGEBIEDEN OP ORDE

Maken van een bebordingsplan om de vindbaarheid en zichtbaarheid van de winkellinten in de stad te verbeteren door betere verwijzing.

Trekker / Eigenaar
Gemeente - RUV

Status/Tijdsplanning
2024

Dekking
Nee, dekking zoeken op basis van raming kosten

UITZOEKEN

GOEDE BALANS IN FUNCTIEMIX

Duidelijke keuzes maken over plek, aandeel en perspectief voor detailhandel, wonen, horeca en publiekstreckende functies/bedrijvigheid

De Korvel en Besterd zijn zogeheten bedrijvige Linten met een combinatie van dynamiek (aan de voorkant) en rust (aan de achterkant). Dat is hun profiel en dat moet zo blijven. De kracht van toekomstbestendige winkellinten zit 'm in de functiemix. Die mix in wonen, werken, winkelen en verblijven maakt de linten een sterk en aantrekkelijk 'concept', dat ook steeds grootstedelijker wordt. Er is volop bedrijvigheid - met de veelheid aan voorzieningen zijn ze echt het hart van de wijk - én je kunt op en achter de linten goed wonen. Dat laatste is belangrijk. Wijkbewoners zijn mede nodig voor de bestaanszekerheid van de ondernemers. Zo'n 25 tot 35% van de klanten van de winkels wonen in de wijk rond de linten (40-50% komt uit de rest van Tilburg en 20-30% uit de regio). Bewoning zorgt voor levendigheid en reuring in het gebied, ook buiten de openingstijden van de winkels. Horeca en een divers winkelaanbod leiden er toe dat de verblijfsduur van bezoekers en klanten wordt verlengd.

Ambitie

Een evenwichtige en gezonde functiemix is een

van de pijlers onder het toekomstbestendig zijn van de winkellinten. De ambitie is duidelijk. Minimaal behoud van het aantal commerciële functies (zowel winkels, horeca als andere vormen van bedrijvigheid) op de linten. De plint niet zonder meer omvormen tot wonen, want dat versnipperd en verschaalt het aanbod.

**DE LINTEN ZIJN HET
HART VAN DE WIJK MET
UITEENLOPENDE FUNCTIES,
WAAR WINKELEN, WERKEN,
WONEN EN ONTMOETEN
CENTRAAL STAAN EN WAAR
JE WORDT VERRAST DOOR DIE
UNIEKE BEDRIJVEN DIE JE ALLEEN
OP DE LINTEN VINDT!**

Winkelen moet in ieder geval een mix bieden tussen dagelijkse boodschappen, de winkel met dat ene schroefje of lampje en een bijzondere winkelervaring. Gespecialiseerde winkels trekken ook weer publiek van buiten de directe omgeving.

We stimuleren een gevarieerd winkelaanbod. Dit sluit naadloos aan op de beleidsuitgangspunten van het detailhandelsbeleid: behoud onderscheidend karakter als kraamkamer en broedplaats voor ondernemerschap, versterken bedrijvige functie, combinatie van supermarkten en doelgericht aanbod. De detailhandel concentreert zich op de linten zelf. Er is geen versnippering in de wijk of elders in de oude stad.

Het wonen blijft belangrijk. Er ligt een flinke verdichtingsopgave in de oude stad; het aantal woningen wordt de komende jaren sterk uitgebreid,

zowel op grotere bouwlocaties als op plekken boven en achter de linten. Stedelingen voelen zich aangesproken door dit gebied, door de nabijheid van voorzieningen. Mensen willen hier graag wonen. We willen de functie wonen in het gebied dan ook nadrukkelijk versterken. Het woningaanbod, en daarmee de samenstelling van de bewonersgroep in de aangrenzende wijken, moet meer divers worden. Niet alleen appartementen voor eenpersoonshuishoudens als studenten en arbeidsmigranten, maar ook woningen voor jonge starters en stedelijke gezinnen. De omgeving van de linten leent zich, gezien de nabijheid van voorzieningen, ook voor huisvesting van ouderen/senioren, al dan niet gecombineerd met zorg. Te denken valt aan woningen die wat groter zijn (minimaal 70m²) in het duurdere segment. Dat alles maakt vervolgens de sociale cohesie in de wijk sterker en de economische basis voor de winkellinten breder.

Tot slot is meer horeca op de linten belangrijk. Dat zorgt voor meer levendigheid en ontmoeting. We zetten daarom in op daghoreca: bijvoorbeeld een grandcafé met terras, voor de student, het gezin, voor het winkelend publiek, maar ook voor een lunch met een zakenrelatie.

2

Goede balans in de functiemix

1

VERSTERKEN AANBOD BEDRIJVIGHEID

Aantrekken van nieuwe ondernemers op de linten, die een toevoeging / versterking zijn op het huidige aanbod, door:

- samenwerking met gemeente en makelaars om kandidaten in beeld te brengen
- goede informatievoorziening voor potentiële bedrijven
- inzetten van de brochure 'Kom Ondernemen op de Linten'
- updaten van het brancheringsplan
- onderzoek naar mogelijkheden om te sturen in de branchering
- actueel overzicht van beschikbare panden aan te bieden via de website www.korvel-besterd.nl
- zittende ondernemers door te verwijzen voor advies

trekker / wie

STL ism. Pandeigenaren / Ondernemersadvies gemeente / Accountmanager gemeente

planning

Updaten brancheringsplan en onderzoek in 2024

dekking

Ja, lopende budgetten

DOEN**2**

BROEDPLAATSFUNCTIE VERSTERKEN

De instap voor startend ondernemerschap op de linten makkelijker maken, door:

- starters te koppelen aan ondernemersadvies voor begeleiding en bedrijfsadvies
- broedplaatsen te creëren voor nieuwe ondernemers / oefenwinkels / starterswinkel (naar voorbeelden elders)

trekker / wie

STL ism. Pandeigenaren / Ondernemersadvies gemeente / Accountmanager gemeente /

planning

Onderzoeken broedplaatsen 2024

dekking

Ja, uren, geen dekking voor bijkomende kosten

DOEN**3**

ONDERSTEUNEN VESTIGING NIEUWE HORECALEGENHEDEN DIE EEN AANVULLING ZIJN OP HET BESTAANDE AANBOD

Met de nieuwe horecavisie is het mogelijk gemaakt om (dag)horeca met terras en verblijfsfunctie toe te voegen op de linten. Initiatiefnemers worden door STL geïnformeerd over de (nieuwe) mogelijkheden.

trekker / wie

STL

planning

Loopt

dekking

Ja, lopende budgetten

DOEN

4

STUREN OP BEHOUD VAN COMMERCIEËLE FUNCTIES IN DE PLINT

We willen sturen door in het komende Omgevingsplan vast te leggen dat we ruimte voor bedrijvigheid in de plint zo goed mogelijk willen borgen. Onderzoek moet uitwijzen hoe we dat het beste kunnen doen. Een actualisering van de Structuurvisie Linten lijkt daarvoor een belangrijke grondslag te bieden.

trekker / wie

Gemeente - Ruimte

planning

Afhankelijk roadmap Omgevingsplan

dekking

Nee, uren opnemen in jaarplan

UITZOEKEN

5

VERBETEREN SAMENHANG MET WEEKMARKT, KERMIS EN STANDPLAATSEN

De wekelijkse Besterdmarkt, standplaatsen Zomerstraat en de jaarlijkse Kermis op de Besterd zijn extra functies op onze linten.

We willen de wisselwerking en de samenhang met deze functies verbeteren en versterken. Daarbij hoort nadenken over de verbetering van de locatie van de weekmarkt op het Besterdplein en een goed overleg tav de kermis (opstelling, bereikbaarheid, gezamenlijke acties).

trekker / wie

STL / Gemeente / Stichting
Markten Tilburg

planning

Kermisoverleg loopt

2023 opstarten overleg Tilburgse
Markten

dekking

Ja, lopende budgetten

DOEN

6

STUREN OP TOEVOEGEN 'WONEN MET KWALITEIT'

Op de Overzichtskaart Wonen en Ontwikkelingen zijn de locaties weergegeven met nu bekende woningbouwplannen en potentiële ontwikkellocaties. Uitgangspunt bij herontwikkeling is dat er kwalitatieve woningen worden toegevoegd en dat het wonen met name boven en achter de linten plaatsvindt. Ook hiervoor geldt dat deze keuze moet worden vastgelegd in het nieuwe Omgevingsplan.

trekker / wie

Gemeente

planning

Afhankelijk roadmap Omgevingsplan

dekking

Nee, uren opnemen in jaarplan

UITZOEKEN

Rode Kruisgebouw
18 appartementen

Het Ketelhuis
62 appartementen

De Burgemeester
143 appartementen

Spaendonck
143 woningen/appartementen

Overzicht WONEN EN ONTWIKKELINGEN

- Project
- Potentiële ontwikkellocatie

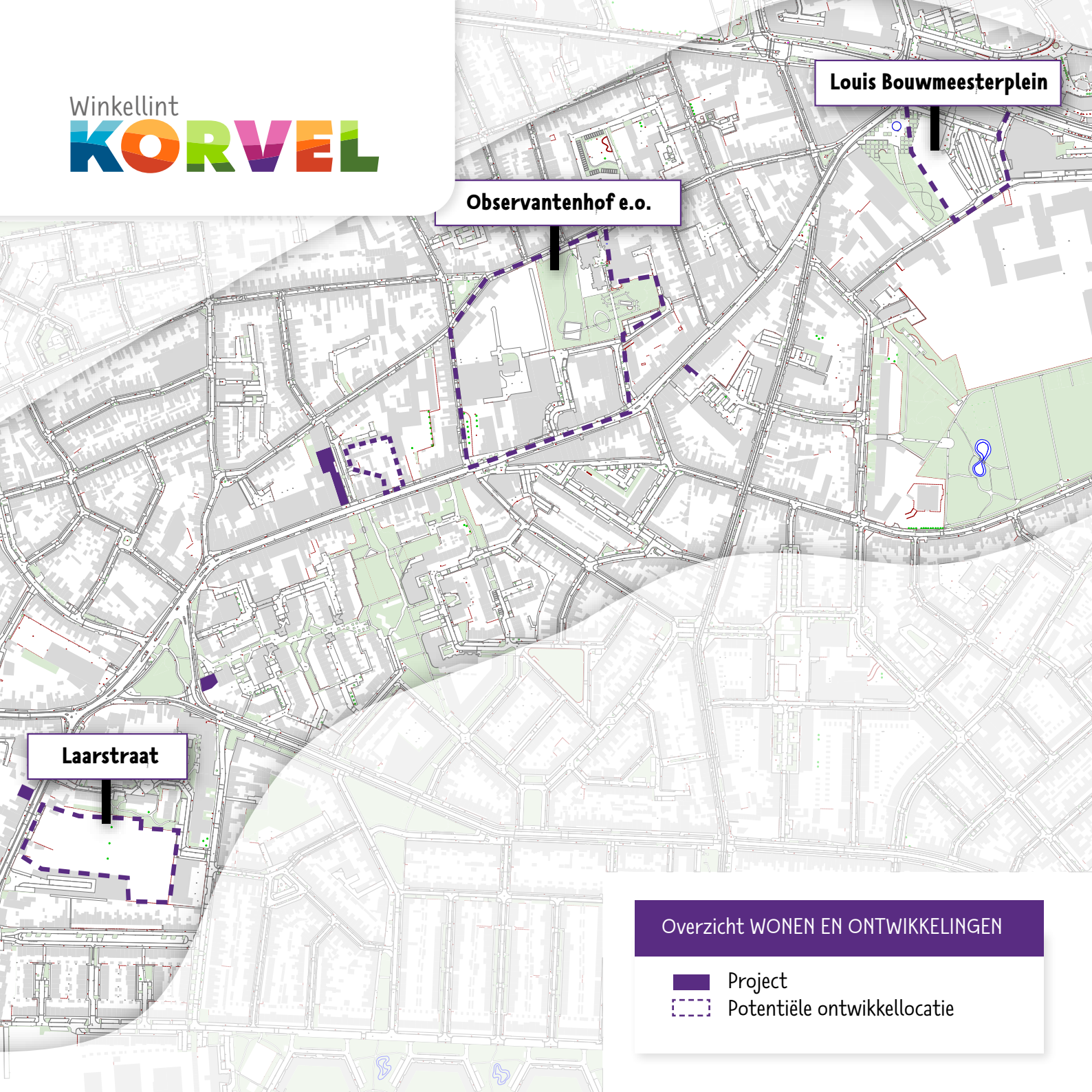
Louis Bouwmeesterplein

Observantenhof e.o.

Laarstraat

Overzicht WONEN EN ONTWIKKELINGEN

- Project
- Potentiële ontwikkellocatie

VERHOGEN VERBLIJFSKWALITEIT

Het gaat om de inrichting van de openbare ruimte, het groen en de uitstraling van het vastgoed

De begrippen ‘Verblijfskwaliteit’ en ‘Beleving’ komen in de gesprekken over de Agenda steeds terug. Een positieve beleving is cruciaal voor een toekomstbestendig winkellint; het leidt letterlijk tot een langduriger verblijf van mensen. Of het nu gaat om klanten die langer blijven om te winkelen, of om ondernemers en bewoners, die er langer en stabielier blijven ondernemen of wonen. Zo’n positieve beleving leidt tot trots. De mensen zijn weer trots op hun straat. ‘Het ziet er hier goed uit en we hebben het goed voor elkaar’. Die trots en beleving heeft alles te maken met een goede verblijfskwaliteit op de toekomstige winkellinten. Daarbij gaat het met name om de inrichting van de openbare ruimte, het groen en de uitstraling van het vastgoed.

Op dit moment is het druk in de openbare ruimte, zeker op de Korvelseweg waar het profiel smaller is dan op de Besterdring. De beschikbare ruimte is beperkt, het gebruik intensief. De auto speelt een grote rol in het straatbeeld, zowel rijdend als geparkeerd. Om meer verblijfskwaliteit te maken, moeten we keuzes maken. We willen meer groen en ontmoetingsplekken/verblijfsgebiedjes toevoegen. Dat kan echter niet overal. Er zal ook ruimte moeten zijn en blijven voor veilige mobiliteit en slimme parkeeroplossingen.

Ambitie

We kiezen voor het ontwerp-principe van de

‘Kralenketting’. Op verschillende plekken langs de linten staan verblijfskwaliteit en ontmoeting centraal. Een groenere inrichting, meer zitgelegenheid met stijlvol straatmeubilair, het toevoegen van horeca en terrassen zorgt voor de kwaliteit die we nastreven. De kralen van de ketting worden met elkaar verbonden door die delen van het lint waar het met name gaat om verbinding en toegankelijkheid.

Die accenten zie je idealiter ook terug in de aanwezige functies. Daar waar de verblijfskwaliteit centraal staat, vindt de bezoeker daghoreca in combinatie met een cluster van (recreatief) winkelaanbod. Waar het draait om bereikbaarheid vind je vooral winkels voor de dagelijkse boodschappen, speciaalzaken en dienstverlenende voorzieningen.

Speciale aandacht hebben we voor de staat en uitstraling van het vastgoed in de beide straten. Cultuurhistorische waarden willen we zoveel mogelijk beschermen en behouden, want die geven de straat smoel. Verloedering en leegstand gaan we juist tegen. De staat van het vastgoed bepaalt in hoge mate de beleving van de straten. Dat vraagt om een stevige aanpak.

Op deze manier zijn de winkellinten een combinatie van rustplekken en dynamiek, hetgeen de uitstraling, verblijfskwaliteit en daarmee de toekomstbestendigheid van de linten ten goede komt. Daarmee neemt de functie van het lint als aangename ontmoetingsplek voor de wijk toe.

DE LINTEN HEBBEN EEN
PRETTIGE UITSTRALING, MENSEN
ZIJN ER GRAAG, VOELEN ZICH
VEILIG EN ER ZIJN MOGELIJKHEDEN
OM TE ONTMOETEN EN TE
VERBLIJVEN.”

3

Verhogen van verblijfskwaliteit
Groen en vastgoed

1

PLAN HERINRICHTING BESTERD

Nieuwe inrichting voor de Besterdring, inclusief Besterdplein, door projectmatige aanpak vanuit MJP 2025.

Voortbordurend op Praatstuk Winkellint Besterd (STL) zijn de ontwerputgangspunten: tweerichtingsverkeer, (op bepaalde stukken) bredere trottoirs, meer groen.

Onderdeel van het project:

- maken van een zorgvuldige planning van de werkzaamheden om bereikbaarheid en bevoorrading te garanderen en overlast voor ondernemers zoveel mogelijk te voorkomen.
- ondernemers, pandeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden bij het uitwerken van het plan betrekken.
- Rekening houden met gebiedsontwikkeling rond Rode Kruisgebouw en basisschool Den Bijstere

Trekker / Eigenaar

Projectleider Gemeente Tilburg/Bureau Okra ism stakeholders, vertegenwoordigd in een Klankbordgroep

Status/Tijdsplanning

2023: Planvorming,
2025: uitvoering

Dekking

Ja, budget MJP

DOEN

2

PLAN HERINRICHTING KORVEL

Nieuwe inrichting voor de Korvelseweg, inclusief aansluitende pleintjes en straten, door projectmatige aanpak vanuit MJP 2026.

Voortbordurend op Praatstuk Winkellint Korvel (STL) zijn de ontwerputgangspunten: tweerichtingsverkeer, meer groen, rust/ontmoetingsplekken.

Onderdeel van het project:

- maken van een zorgvuldige planning van de werkzaamheden om bereikbaarheid en bevoorrading te garanderen en overlast zoveel mogelijk te voorkomen.
- ondernemers, pandeigenaren, bewoners en andere belanghebbenden bij het uitwerken van het plan betrekken.
- Rekening houden met gebiedsontwikkelingen Observantenhof/Gardiaanhof/Kapucijnenklooster en Louis Bouwmeesterplein

Trekker / Eigenaar

Projectleider Gemeente Tilburg/Bureau Okra ism stakeholders, vertegenwoordigd in een Klankbordgroep

Status/Tijdsplanning

2023: Planvorming,
2026 : uitvoering

Dekking

Ja, budget MJP

DOEN

3

ENTREES VAN HET GEBIED EN VERBINDING MET DE BINNENSTAD VERSTERKEN

We willen de zuidelijke toegangspoort en de historische verbinding met het centrum (Korvel) en de noordelijke toegangspoort en de ruimtelijke verbinding met de Spoorzone (Besterd) verbeteren. Daarbij is het maken van uitnodigende entrees, goede zichtlijnen en aantrekkelijke routes tussen de binnenstad en de linten van belang. Kansen zijn er in de projecten Cityring/Parking, Louis Bouwmeesterplein, Blauwe Gebouw en herinrichtingsprojecten Korvel en Besterd.

Trekker / Eigenaar
Projectleiders Gemeente Tilburg

Status/Tijdsplanning
2023-2026

Dekking
Ja, binnen budget projecten

DOEN

4

KORTE TERMIJN VERBETERINGEN OPENBAAR GEBIED

In aanloop naar de grootschaliger herinrichtingsplannen willen we alvast projecten oppakken ter verbetering van de uitstraling en verblijfskwaliteit. Voorbeelden zijn: Pocketpark met kunstwerk Korvel (gerealiseerd april '23), het vergroenen van panden aan het Observantenhof, Fokkerpad (proactief uitvraag naar verbeteringsvoorstellen) parkeerterrein voor de Plus en Molenbochtstraat.

Trekker / Eigenaar
STL / Gemeente

Status/Tijdsplanning
2023-2024

Dekking
Projectbudgetten

DOEN

5

VERGROENEN OPENBAAR GEBIED

Met behulp van de Kansenskaart Groen kijken we naar de mogelijkheden voor vergroening in die delen van de 'Kralen-ketting' waar verblijfskwaliteit en ontmoeting centraal staan. Ook willen we een betere verbinding maken met het bestaande groen achter de linten.

Trekker / Eigenaar
STL / Gemeente

Status/Tijdsplanning
2023

Dekking
Budget 013Parken en reguliere budgetten

DOEN

6

UPGRADEN VASTGOED OVER DE VOLLE BREEDTE VAN DE WINKELLINTEN

Verbeteren uitstraling van het vastgoed door onderhoud, gevelaanpak en kwaliteitsverbetering. Er zijn diverse instrumenten ter ondersteuning:

- de pandeigenaar kan een gratis geveladvies aanvragen bij de Stichting Tilburgse Linten
- het eigenarenspreekuur biedt pandeigenaren de gelegenheid om in een vroegtijdig stadium bouwplannen voor te leggen aan een gemeentelijk stedenbouwkundige voor vrijblijvend advies
- gemeentelijke regelingen / subsidies ten behoeve van gevelkwaliteit, zoals bijvoorbeeld de Subsidieregeling Restauratie Monumenten. Deze wordt in 2023 geactualiseerd en biedt aanknopingspunten voor cultuurhistorisch waardevolle panden. Over de exacte reikwijdte zal dan een besluit worden genomen. Vanuit de STL is verbreding gewenst, zodat de regeling voor alle panden geldt.

Trekker / Eigenaar

Gemeente (herziening subsidieregeling)

Status/Tijdsplanning

Loopt

Dekking

Investering pandeigenaren en subsidiemogelijkheden

DOEN**7**

AANPAK 'ROTTE PLEKKEN'

We maken een visie op verwerking van verloederde panden en een lijst van 'Rotte plekken' aan de winkellinten: slechte pandeigenaren en verhuurders aanpakken, maar tegelijk ook helpen om tot herontwikkeling te komen. Dit is onderdeel van het stadsbrede project 'Aanpak verloederde panden'.

Trekker / Eigenaar

Gemeente - Vastgoed

Status/Tijdsplanning

2023

Dekking

Budgetten vanuit Afd. Vastgoed

DOEN

8

AANPAK VERROMMELING RECLAME

Gemeente heeft in 2020 nieuwe richtlijnen opgesteld ten aanzien van vergunningen voor gevelreclame. Er worden strengere eisen gehanteerd op reclame uitingen met als doel verrommeling tegen te gaan. Controle richting ondernemers wordt in 2023 opgepakt. Ondernemers worden ondersteund met advies ten aanzien van mogelijkheden voor reclamevoering. Onderzocht wordt of er meer maatwerk mogelijk is voor de linten.

Trekker / Eigenaar

Gemeente controlerende rol, ondernemers uitvoerend

STL onderzoek en advies

Status/Tijdsplanning
2023-2024

Dekking

Investering door ondernemers

Voor advies is nog geen budget beschikbaar

DOEN

9

REGIE OP ONTWIKKELGEBIEDEN / GROOTSCHALIGE ONTWIKKELINGEN DOOR GEMEENTE

We willen meer sturing geven aan integrale gebiedsontwikkelingen met meerdere partijen en gebruiken daarbij de Kansencarta Wonen en Ontwikkelingen. De ambities uit de Agenda Linten zijn uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen.

Gebiedsontwikkelingen Korvel:

- Observantenhof/Kapucijnenklooster/Frater Mattheushof
- Louis Bouwmeesterplein.

Gebiedsontwikkelingen Besterd:

- Plus/Rode Kruisgebouw/basisschool Den Bijstere
- Blauwe Gebouw

Trekker / Eigenaar

Gemeente, afd. Ruimte

Dekking

Ja, binnen reguliere projectbudgetten

DOEN

10

KLIMAATADAPTATIE BIJ ONDERNEMERS EN BEWONERS

Bewoners en ondernemers gaan actief aan de slag met gevelgroen, geveltuintjes, groenedaken, tegelwippen ed. Dit gebeurt soms in de vorm van een bewonersinitiatief, soms op individueel initiatief. Gemeente stimuleert door voorlichting en subsidiemogelijkheden.

Trekker / Eigenaar

Ondernemers en bewoners

Status/Tijdsplanning
Loopt

Dekking

Particuliere investeringen ondersteund door gemeentelijke subsidies

DOEN

Winkellint

BESTERD

Kansenkaart GROEN

- Bestaand groen
- Vergroenen plein/verbljfsplek
- Verbinding
- Entree
- Sfeergebieden

Kansenkaart GROEN

- Bestaand groen
- Vergroenen plein/verblijfsplek
- Verbinding
- Entree
- Sfeergebieden

MOBILEIT EN BEREIKBAARHEID

Keuzes maken aangaande mobiliteit, bereikbaarheid en parkeren

‘Goede autobereikbaarheid met parkeren voor de deur’. Dat is een ‘Unique Selling Point’ van de winkellinten. De klanten komen uit de buurt, uit de stad, soms zelfs vanuit het hele land. Verschillende speciaalzaken hebben een uitgebreide klantenkring, die meestal met de auto komt. Het goed bereikbaar zijn en het makkelijk kunnen parkeren helpt dan mee. ‘Parkeren aan de klink’ is ook een pluspunt tov het centrum. Voor de klanten is dit overigens niet de belangrijkste reden om naar de linten te komen, men komt hier omdat het dichtbij is en voor specifieke winkels/bedrijven vanwege kwaliteit en prijsniveau (Bron Koopstromenonderzoek 2021).

Het drukke autoverkeer en de vele parkeerplaatsen hebben ook minder positieve kanten. Er is veel doorgaand verkeer zonder bestemming op de linten en er wordt hard gereden. De dominantie van de auto in het straatbeeld zorgt dat fietsers en voetgangers soms in het gedrang komen en zich niet altijd veilig voelen.

Ambitie

Of je nu met de auto, de bus, op de fiets of te voet komt, uiteindelijk is iedereen een voetganger op het lint. De winkellinten van de toekomst moeten

goed bereikbaar, veilig en aantrekkelijk zijn. Het doorgaand autoverkeer moet zoveel mogelijk worden geweerd; het instellen van 30 km/u helpt daarbij. Andere vormen van (deel)mobiliteit en logistiek leveren nieuwe kansen op.

De auto, autoverkeer en parkeren horen weliswaar onlosmakelijk bij de winkellinten, maar er moet meer aandacht komen voor lopen en fietsen. Een heringerichte, twee-richtingenstraat, met ruimte voor de langzaam rijdende auto en met afgebakende ruimte voor fietsers en voetgangers is wat mobiliteit betreft het ideaalplaatje. Maar op diezelfde vierkante

meter willen we ook meer groen en ontmoetingsruimte. We zullen dus bij de inrichting van de straten slimme keuzes moeten maken. Parkeren voor bezoekers kan soms langs de weg – als er voldoende ruimte is in het straatprofiel – maar willen

we ook concentreren op parkeerplekken aan de achterzijde van de linten. Plekken met een duidelijke en aantrekkelijke verbinding met de winkelstraten. Veel van die plekken zijn er nu al; die bestaande plekken willen we verbeteren, eventueel verruimen en aangename looproutes toevoegen. De Linten zijn bereikbaar via alle vormen van vervoer. Je beweegt je veilig en op een logische manier door het gebied. Je vervoermiddel kun je dichtbij kwijt.

**WIJ ZIJN VOOR
IEDEREEN BEREIKBAAR MET
PARKEREN DICHTBIJ**

4

Keuzes maken aangaande
mobiliteit, bereikbaarheid en
parkeren

1

MONITOREN GEBRUIK EN VERKEERSBEWEGINGEN

We monitoren het ruimtegebruik van de verschillende modaliteiten op de winkellinten. Om zo goed en snel op de winkellinten te kunnen inspelen op ontwikkelingen in de stad. We maken daarbij gebruik van de data van de jaarlijkse monitoring van de Parkring/Cityring.

trekker / wie

Gemeente afd Ruimte

planning

2023 en alle jaren daarna

dekking

Budgetten vanuit Mobiliteit

DOEN**2**

VERBETEREN ROUTING EN BEBORDING

We streven naar vermindering van de hoeveelheid bebording om zo verrommeling aan te pakken. De herinrichting moet ertoe leiden dat de routing 'op straat' voor automobilisten en fietsers beter en logischer wordt.

trekker / wie

Gemeentelijk projectleider
Herinrichting

dekking

Budget Herinrichting

DOEN**3**

VERBETERING FIETSPARKEREN

We zetten in op betere parkeer-voorzieningen voor fietsers (heeft positieve invloed op uitstraling openbare ruimte), inclusief een strakkere handhaving op foutparkeren.

Onderzocht wordt of er tot de herinrichting maatregelen kunnen worden genomen om de huidige overlast (fietswrakken, blokkeren stoepen) aan te pakken.

trekker / wie

Gemeentelijk projectleider
Herinrichting

dekking

Budget Herinrichting

Budget voor maatregelen zoeken afhankelijk van aanpak

DOEN

4

VERBETEREN TOEGANKELIJKHEID BEDRIJVEN

Bedrijven moeten toegankelijk zijn voor iedereen (rollator, rolstoel, kinderwagen). Niet alle bedrijven zijn even makkelijk toegankelijk. We onderzoeken de verbeterpunten en oplossingen in samenwerking met Toegankelijk Tilburg.

trekker / wie
Ondernemers

planning
2024

dekking
Investeren door ondernemers

DOEN**5**

PARKEERAANPAK LINTEN

De parkeeraanpak baseert zich op drieledig onderzoek:

- Een 'foto' van de huidige parkeersituatie
- op welke plekken kunnen we de toekomstige parkeerbehoefte opvangen (locatieonderzoek)
- hoe kunnen we parkeervoorzieningen en parkeerregimes optimaliseren (verkennen kort parkeren, belang Stop & Shop, parkeervergunningen voor bedrijven)

Het onderzoek mondt uit in een specifieke parkeeraanpak voor de winkellinten.

Speciale aandacht in het onderzoek is er voor de ruimte ten behoeve van parkeren in delen van de winkellinten waar verblijfskwaliteit, vergroening en ontmoeting belangrijk zijn of worden (zoals op het Besterdplein).

trekker / wie
Gemeente, afd Ruimte

planning
2023, vraagt om bestuurlijke opdracht en besluit

dekking
Budget voor parkeeronderzoek winkellinten moet worden geregeld vanuit de parkeerexploitatie en vanuit budget Herinrichting

REGELEN

6

AFSTEMMING WEGWERKZAAMHEDEN EN BEREIKBAARHEID

Verbeteren van de communicatie en afstemming rondom wegwerkzaamheden om bereikbaarheid van de linten te garanderen. Onderzoeken van mogelijkheid van vast aanspreekpunt voor ondernemers/lintenmanagement.

trekker / wie

Gemeente Tilburg, RUV

dekking

Geen budget nodig, ureninzet anders verdelen?

DOEN

7

NIEUWE VORMEN STADSLOGISTIEK EN SLIMMERE MANIEREN VAN AFVALINZAMELING

We zoeken alternatieven voor bevoorrading / leveringen (HUB's) en willen clustering van afvalinzameling bij bedrijven via één organisatie. Hiermee willen we onnodige bewegingen van vrachtverkeer op de linten tegengaan. We willen dit koppelen aan de studie naar Hub's in de binnenstad.

trekker / wie

STL / gemeente Ruimte

planning

Uitzoeken 2024

dekking

Benodigde budgetten moet uit onderzoek blijken

UITZOEKEN

8

NUL EMISSIE ZONE

De nul-emissiezone is een maatregel uit het klimaatakkoord: tegengaan van CO₂-uitstoot met als 'bijvangst' minder uitstoot van andere verontreinigende stoffen als fijnstof en stikstofoxiden. In 2025 gaat de zone in Tilburg in (binnen de Ringbanen), met een overgangsregime om uiterlijk in 2028 (bestelvoertuigen) en 2030 (vrachtwagens) uitstootvrij te zijn.

Ondernemers zullen hierop actie moeten ondernemen. STL en gemeente begeleiden en informeren de ondernemers actief hierover

trekker / wie

Ondernemers voeren uit, STL / Gemeente Ruimte ondersteunen

planning

2023

dekking

Lopende budgetten, investeringen door ondernemers

DOEN

BELANGRIJKE RANDVOORWAARDEN

Waar we samen aan werken

Randvoorwaarden zijn per definitie belangrijke elementen in een agenda. Wil een aanpak succesvol zijn en willen we de genoemde kernopgaven realiseren, dan moet de basis op orde zijn. Die basis bestaat voor de Agenda Linten uit:

- Schoon, heel en veilig
- Continueren van de samenwerking
- Aandacht voor duurzaamheid

Ambitie

Met deze agenda leggen de betrokken partijen de lat hoog. Dat de winkellinten schoon, heel en veilig zijn én blijven, is essentieel als solide basis voor een aantrekkelijk en toekomstbestendig woon-, winkel- en verblijfsmilieu. We zetten, samen met GroenXtra, in op het beter schoonhouden van de linten en zien de aanstaande herinrichting als verbeterkans. Politie, Handhaving en Stads-toezicht werken samen met bewoners en ondernemers om de winkellinten leefbaar te houden.

Wat zeker ook helpt voor succesvolle winkellinten is een verdere versterking van de

onderlinge samenwerking. De ondernemers en pandeigenaren zijn in de vorm van de Stichting Linten en de bestaande ondernemersverenigingen en BIZ Eigenaren uitstekend georganiseerd. Met de bij de Stichting in dienst zijnde Lintenmanager is er een vast en helder aanspreekpunt, zowel voor ondernemers als voor andere partijen zoals de gemeente. Dat alles moet vooral zo blijven. Het resultaat kan verder omhoog

door nóg meer ondernemers en pandeigenaren te activeren.

**DE BASIS IS HIER OP
ORDE: HET IS SCHOON, VEILIG,
DUURZAAM EN WE WERKEN
SAMEN!**

De derde randvoorwaarde, meer aandacht voor Duurzaamheid, wordt meer en meer een noodzakelijke voorwaarde voor allerlei ontwikkelingen in onze stad. Voor ondernemers op de Besterd en op Korvel kan dat betekenen dat er meer aandacht komt voor energiebesparing, klimaatmaatregelen, vergroening en circulaire economie. Met concrete projecten kan deze groeiende aandacht vorm krijgen. Het starten van het gezamenlijke gesprek hierover is daarvoor de eerste stap.

5

Blijven werken aan randvoorwaarden o.a. schoon, heel, veilig en duurzaam

1

BLIJVENDE AANDACHT VOOR SCHOON

Een schone straat zorgt voor minder vervuiling en voor een meer kwalitatieve uitstraling van de openbare ruimte. Vervuiling aanpakken kan op allerlei manieren: onderhoudsniveau in totaliteit op A niveau (net als grijs en schoon, ook voor groen). Maar ook door aanwijzen huismeester, door minimaal 1x per jaar schouwen en door 1x per jaar schoonmaakactie in samenwerking met bewoners en gemeente (campagne 'Schone winkellinten').

Trekker / Eigenaar

STL/ondernemers/Gemeente/
GroenXtra

Status/Tijdsplanning

Loopt, aanvullende acties 2023 oppakken

Dekking

Budgetten via contract openbare ruimte

DOEN**2**

AANPAK GRAFFITI

De linten zijn onderdeel van de gemeentelijke graffiti aanpak, ook als het om particuliere panden gaat, om zo de uitstraling van openbare ruimte en gevels te verbeteren. Hotspots en panden worden snel gereinigd door de gemeente. Voor notoire probleemlocaties worden conform vastgesteld stappenplan andere oplossingen gezocht (groen / kunst / etc)

Trekker / Eigenaar

Gemeente

Status/Tijdsplanning

Loopt

Dekking

Dekking van project 'Stappenplan Graffiti'

DOEN**3**

MONITOREN VEILIGHEID EN VEILIGHEIDSBELEVING ALS BASIS VOOR GERICHTE AANPAK CRIMINALITEIT EN OVERLAST

In een prettig winkelgebied voel je je veilig en ervaar je geen overlast. Om dat blijvend te realiseren,

- vindt er periodiek veiligheidsoverleg plaats met politie, gemeente, lintenmanagement
- hebben we gebiedsgerichte aanpak voor hotspots van overlast
- kiezen we voor een gerichte aanpak en controle van ondermijning
- willen we instrumentarium verbreden, bijvoorbeeld gebiedsverboden en exploitatievergunning
- werken we samen met het project 'Onder Mijn Stad'

Trekker / Eigenaar

STL / Gemeente / Politie / Stads-
toezicht

Status/Tijdsplanning

Loopt

Dekking

Dekking vanuit budgetten Veiligheid

DOEN

4

MELDINGSBEREIDHEID/ EIGENAARSCHAP VERGROTEN

Een snellere aanpak van knelpunten is beter mogelijk door meldingen van bewoners en ondernemers uit het gebied. Belangrijk daarbij is een goede bekendmaking van de communicatie- en meldingskanalen en een goede terugkoppeling en opvolging van meldingen via Fixi / bij Politie en Toezicht

Trekker / Eigenaar
Gemeente / Politie

Status/Tijdsplanning
Doen

Dekking
Budget voor communicatie
Veiligheid

DOEN

5

UITWERKEN PLAN DUURZAAMHEID

We willen op de winkelinten stappen zetten ten aanzien van circulair ondernemerschap en energietransitie. Met name door concrete projecten uit te werken en uit te voeren, zoals collectieve afvalinzameling, energie opwekking, hergebruik van afvalstromen en duurzame variant voor winkeltassen.

Trekker / Eigenaar
STL / Gemeente

Status/Tijdsplanning
2024 (uitwerken basisplan)

Dekking
Nee, budgetten moeten worden gezocht

UITZOEKEN

6

CONTINUEREN VAN DE SAMENWERKING TUSSEN ALLE STAKEHOLDERS VANUIT HET GEZAMENLIJKE DOEL

De samenwerkingsstructuur zoveel mogelijk verder optimaliseren en actief samenwerken met korte lijnen. Aandachtspunten zijn betere communicatie en betrokkenheid ondernemers en pandeigenaren.

Trekker / Eigenaar
STL / Gemeente

Status/Tijdsplanning
Loopt

Dekking
Ja, bestaande budgetten

DOEN

7

INSPIRATIE OPDOEN BIJ ANDERE GEMEENTES

We doen inspiratie op in andere steden, die mogelijk al oplossingen hebben gevonden voor vergelijkbare problematiek. Streven is om 2 keer per jaar een uitwisseling te doen, in de vorm van een bezoek op locatie of een kennissessie.

Trekker / Eigenaar
STL / Gemeente

Status/Tijdsplanning
Uitzoeken, 2023

Dekking
Nee, afhankelijk van kosten

UITZOEKEN

COLOFON

Kernteam Agenda Linten: Stichting Tilburgse Linten en Gemeente Tilburg

Ankie van de Sande | Audrey van Doornspeek | Frank Claus | Jan Aartsen | Sabine Swaak

Ondernemers en Pandeigenaren Korvel en Besterd

Ahmed Bagci | Bart van Eijck | Bas van Tilburg | Dagmar Ebbeling | Dieuwertje Vorstenbosch | Henk de Graaf | Ilse Snoeren | Maarten Teijen | Marion Schuurkes | Marcel Jans | Marco Spierings | Maya Pijpers | Peerke Hessels | Roland Bergmans | Sander Pijnenburg

Gemeente Tilburg

Annemoon Dilweg | Anthonie Quispel | Ben van Haaren | Carlo Steijnen | Edwin van den Heuvel | Edwin Zijderveld | Frank de Koning | Geerke Frederik | Hanneke van Lieshout | Jos de Brouwer | Jos Sprangers | Marco Klessens | Marco Visser | Marleen van den Hout | Martijn Coppoolse | Martijn Kanters | Paul van Delft | Petra Mackowiak | Rob Temme | Rob van Nuenen | Younes Nahnahi

Met de inbreng van zo'n 60 betrokken bewoners

Vormgeving

Marc Reinieren

Fotografie

Marieke Plasier | Jac Schalk | Renske van Gestel

GEMEENTE TILBURG

WINKELLINTEN

**KORVEL
BESTERD**